

NACZELNA RADA LEKARSKA KOMISJA STOMATOLOGICZNA

NRL/KS/5/13

Warszawa, dnia 15 stycznia 2013 r.

Opinia prawna w sprawie wykonywania zabiegu usuwania kamienia nazębnego przez higienistkę stomatologiczną

W polskim ustawodawstwie brak jest obecnie aktu prawnego w sposób bezpośredni regulującego zakres uprawnień zawodowych osoby wykonującej zawód higienistki stomatologicznej. Jednakże zakres tych uprawnień i sposób ich wykonywania wynika z regulacji prawnych określających podstawę programową kształcenia w zawodzie higienistki stomatologicznej, która uwzględnia ogólne cele i zadania oraz efekty kształcenia zawodowego.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184) określające podstawę programową kształcenia m. in. w zawodzie higienistki stomatologicznej stanowi, że jednym z zadań zawodowych, do wykonywania których powinna być przygotowana higienistka stomatologiczna jest:

„wykonywanie wstępnych badań stomatologicznych i zabiegów profilaktyczno-leczniczych pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentystry”.

Tak samo kwestie te były uregulowane w poprzednio obowiązującym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 stycznia 2005 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach: asystentka stomatologiczna, dietetyk, higienistka stomatologiczna, opiekunka dziecięca, ortoptystka, protetyk słuchu, ratownik medyczny, technik dentystryczny, technik elektroniki medycznej, technik elektroradiolog, technik farmaceutyczny, technik masażysta, technik ortopeda i terapeuta zajęciowy (Dz. U. Nr 26, poz. 217), które stanowiło, że higienistka stomatologiczna powinna być przygotowana do:

„wykonywania zabiegów profilaktyczno-leczniczych na zlecenie i pod nadzorem lekarza dentystry”.

Warto w uzupełnieniu wskazać, że także podawane do publicznej wiadomości w niedawnym okresie wersje projektu ustawy o niektórych zawodach medycznych, która ma w przyszłości określać warunki i zasady wykonywania m. in. zawodu higienistki stomatologicznej, nie przewidywały, aby higienistki stomatologiczne miały uzyskać uprawnienia do samodzielnego wykonywania zabiegów profilaktyczno-leczniczych.

W mojej ocenie wykonywanie nadzoru przez lekarza dentystę wiąże się z bezpośrednią obecnością lekarza w miejscu, w którym zabieg jest wykonywany (gabinet stomatologiczny).

Podobnie kwestię formy nadzoru lekarza interpretuje Ministerstwo Zdrowia, o czym informowało Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w piśmie z dnia 14 czerwca 2011 r., które odnosiło się do medycznych czynności ratunkowych, które mogą być podejmowane przez ratownika medycznego pod nadzorem lekarza. W piśmie stwierdzono, że „nadzór ten wiąże się z bezpośrednią obecnością lekarza na miejscu zdarzenia”.

Zlecenie przez lekarza i jego nadzór nad przeprowadzeniem przez higienistkę stomatologiczną zabiegu profilaktyczno-leczniczego powinny być przy tym stwierdzone w dokumentacji medycznej.

Skaling, czyli usuwanie kamienia nazębnego, jest zabiegiem profilaktyczno-leczniczym, a więc w świetle ww. przepisów wykonywanie takiego zabiegu przez higienistkę stomatologiczną powinno odbywać się na zlecenie i pod nadzorem lekarza dentysty. Oznacza to, że lekarz dentysta, zleciwszy higienistce wykonanie zabiegu, powinien być bezpośrednio obecny przy jego wykonywaniu.

Marek Szewczyński

radca prawny
WA-7885